

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.

Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „la loterie”.

Probleme actuale în
viața noastră națională.

XII.

(*) Una din condițiile fundamentale ale vieții naționale temeinic așezate este ca păturile conducătoare ale poporului să jure în *credeul culturii naționale* nu numai din buze, ci din tot sufletul. Cu alte cuvinte, clasele culte ale poporului să fie străbătute până la inimă de ideile, de sentimentele, de năzuințele generoase, cari iso-resc din cultura națională ori mai corect zis din cunoașterea adâncă a culturii naționale în toate ramurile ei, dar' cu deosebire în ce privește *istoria și literatura națională*.

Am pute să afirmăm noi, cu liniștită conștiință, că păturile culte ale societății noastre de astăzi se găsesc în posesiunea acestei stări? Am pute să ne amăgim cu iluzia, că situația culturii naționale a claselor noastre culte prezintă un tablou, care se ne satisface?

Fără să opunem acestor întrebări un negativ categoric, ceea-ce ar fi esagerat și injust, este o chestiune de pur adevăr se recunoaștem că suntem încă departe de realitatea unei culturi naționale, bine fondată și puternică, a claselor noastre culte și că problemele vieții noastre naționale sunt mari și sunt neaminate sub acest raport.

Necunoscând faptul acesta, n'avem să ne descurajăm, ci mai virtos să ne îmbărbătăm la muncă. N'avem să ne descurajăm, fiindcă faptul în sine este firesc. Este chiar prea firesc, că păturile noastre culte, cari sunt nevoite să-și facă studiile de obicei la străini și de cele mai multe ori în școalele veninoase ale maghiarismului, nu-și pot ușor asigura cunoașterea satisfăcătoare a culturii naționale, cu atât mai puțin a istoriei sau a literaturii române în special. În cea mai mare parte, generațiile noastre de astăzi sunt nevoite să-și facă liceul la Unguri, fiindcă liceele românești sunt prea puține, ca să poată răspunde exigențelor culturale actuale ale poporului nostru; pe urmă, toți tinerii nostri urmează de nevoie la universitățile ungurești, unde nu-î nici pomeneală de istoria noastră națională, ear' literatura noastră e dată pe mâna unui fost polițaiu (la Cluj) și a unui ciocan-nicovale ungurească (la Pesta).

Dacă este însă prea firesc tristul adevăr de mai sus, dacă răul nu-î pricinuit din vina noastră, ci din vina vrășmilor nostri, — noi nu trebuie să ne găsim încă descurajai, dar' nici împăcați cu el, ci mai virtos să ne îmbărbătăm la luptă pentru combaterea lui.

În punctul acesta, rolul binefăcător al temeinicirii culturii naționale în clasele noastre culte are să-î îndeplinească deoparte *fiecare Român cult, prin munca lui individuală pentru sine însuși*, de altă parte au să-î îndeplinească *societățile noastre culturale și presa noastră*.

Asupra educației naționale a fiecărui Român cult prin munca lui, prin sine însuși — nu putem insista îndeajuns. Insistăm cu atât mai apăsător, cu cât din nenorocire prea puțin dintre noi înțelegem problema aceasta, prea puțin își iau osteneala să se cultive naționalicește prin studiul serios al istoriei și al literaturii naționale, să-și însușească o limbă românească curată, o gândire proprie românească și un gust literar românesc din cetirea cărților bune ale literaturii noastre, în care tonul îl dau astăzi cu drept cuvânt frații nostri de dincolo.

Și până când noi înșine, *individualicește* și prin *cluburi literare*, nu ne vom ridica la cerințele unei culturi naționale în sensul precizat mai sus — până atunci nu putem vorbi de o *serioasă* cultură națională a păturilor noastre culte, până atunci suntem espuși tuturor influențelor culturale periculoase și chiar veninoase pentru caracterul nostru etnic, cari ne ademenesc dinspre culturile străine.

Dar' este mare și datoria societăților noastre culturale, în prima linie datoria „*Asociațiunii*” și a „*Societății de teatru*”, în ce privește cultura națională a claselor noastre suprapuse.

Este chiar *supremă* datoria acestor societăți de a pune o îngrijire mai conștiințioasă, mai sistematică și mai temeinică în rolul lor de a oferi păturilor noastre de sus o *cultură și o literatură românească*. Nu voim să afirmăm, că societățile acestea nu și-ar împlini datoria lor sub acest raport. Dar' trebuie s'o spunem, că nu și-o împlinesc *după-cum s'ar cere*.

Tot ceea-ce ne mângâie este, că atât „*Asociațiunea*”, cât și „*Societatea de teatru*” manifestă de câțiva ani încoace o energie de muncă mai bogată și un procedeu mai apropiat de misiunea lor culturală și literară de mai înainte. Cu deosebire *Societatea de teatru* a luat un început de aventură culturală și literară destul de îmbucurător.

Dar' amândouă aceste societăți gem încă și astăzi sub greutatea formalităților de administrație, ba chiar și a principilor de administrație. Nisuița de altfel laudabilă și necesară de a stringe capitaluri cât de mari, întunecă și acum problemele culturale și literare ale societăților amintite și de multe ori — am pute zice, de obicei — adunările generale, cari ar trebui să aibă în prima linie o însemnată culturală

și literară, nu fac decât „*administrație*”, cetiri de procese verbale, buget și cel mult nescari sârbări ocazionale!

Cu chipul acesta însă, unde reînoim interesele noastre culturale și literare, unde rămâne cultivarea prin *conferințe serioase* a păturilor noastre culte?...

Nu e locul aici să deschidem o discuțiune mai amănunțită asupra acestei chestiuni, scopul ce-l urmărim în aceste articole nu poate fi o *critică literară*, ci poate fi numai semnalarea răului și precisarea problemelor de reformă.

Răul l-am semnalat. Problemele de reformă chintesenziază în *necesitatea unei vieți culturale și literare organice a celor două mari societăți, pe cari le avem*.

Alcătuirea secțiunilor culturale și literare la „*Asociațiune*” și începutul de progres cultural și literar ce-l vedem manifestându-se la „*Societatea de teatru*”, sunt *semne bune*, cari ar trebui să nu întârzie a domina și nu numai a ilustra activitatea celor două societăți pe tărîmul culturii noastre naționale propriu zise.

Accelerarea realizării acestor probleme cade tot în sarcina muncii claselor noastre culte și în prima linie în sarcina fruntașilor *chemați* să conducă destinele societăților noastre culturale.

O altă problemă actuală în ordinea culturală a vieții noastre naționale, este ca generațiunile tinere să rămână la noi acasă și să nu treacă cu ușurință frontierele la frații din România, slăbind poporul nostru, în forțele lui culturale.

Despre aceasta și despre *rolul presei* în viața noastră culturală vom trata în cele următoare.

Sibiu, 20 Maiu 1901.

3/15 Maiu în Viena. Românii din Viena sărbătorind ziua de 3/15 Maiu au trimis redacției noastre următoarea adresă:

În ziua memorabilă de 3/16 Maiu saluăm cu drag organul, care a luptat și poartă sus și tare flamura ridicată de generația strălucită, și îi urăm succes întru ajungerea țintei noastre generale.

Colonia studențimii române din Viena.

Din dietă. În ședința de Sâmbătă s'a acceptat proiectul de incompatibilitate până la secția XII. inclusiv. S'au făcut mai multe propuneri de modificare, dar' au fost respinse. Discuție mai mare s'a iscat la propunerea lui

Iusth, ca redactorii și editorii ziarelor subvenționate de guvern să se declare incompatibili. Ministrul Széll a reflectat, că în Ungaria nu există ziaristică subvenționată; ce se dă la ziare se dă pentru inserțiuni oficiale. În cele din urmă propunerea lui Iusth a fost respinsă.

La sfârșitul ședinței a răspuns ministrul Széll la interpelarea lui Kossuth Ferencz privitor la ocupația din China, arătând că teritoriul ocupat în Tien-Cin e teritor comun austro-ungar.

Dietă apoi își amână ședințele până în 12 Iunie c. până la terminarea sesiunii delegațiunilor.

În memoria lui Ioan C. Brătianu. Am amintit, că Vineri s'au împlinit 10 ani dela moartea lui Ioan C. Brătianu. Ieri, Duminică, numeroși membri ai partidului liberal s'au dus, ca în toți anii, în pelerinaj la mormântul lui.

Din incidentul acestui aniversar „*Cronica*” serie următoarele:

„Se venerază cu drept cuvânt memoria acestui om, care a fost unul dintre cei mai străluciți fruntași ai țării. Mai puțin inclinat, ca alții, spre democratism și umanitarism, el a fost omul politic al timpului și a lăsat în urma sa acte, care îi asigură recunoștința neamului întreg.

Guvernul te silește la multe concesii și partidele la multă abnegațiune. Activitatea unui om de stat dispărut nu se judecă esaminând o zi cu zi, pas cu pas, ci se consideră în întregime și se clasează după momentele ei culminante.

Din viața lui Ioan Brătianu se exalță mai ales un cald și neclintit patriotism. Inima lui a bătut puternic pentru toate țările locuite de Români și privirea lui a fost vecinic ațintită spre idealul neamului românesc.

„Imperialismul maghiar”. A pățit-o „*Bud. Hirap*”, cu faimosul său „*imperiul maghiar*” al viitorului. S'a aflat adevărul scriitorului rus de renume, care îi spune pe sleau cum și cu cine se va întemeia acest „imperiul”. Scriitorul e *Valentin Gorlof*, care în marele ziar rusesc „*Novoi Vremia*” zice, că „la munca comună pentru întemeierea imperiului iudeo-tătar, cu capitala Pesta, s'au aliat toți Jidanii din Europa de mijloc”, apoi continuă astfel:

„Conform datelor statistice publicate în nrul dela 28 Martie curent al revistei „*Paris Nouvelles*”, locuitorii Budapestei sunt: 405.788, Jidani și 325.160, creștini. Noi nu credem, că din 405.788 de Maghiari-mosaici, s'ar pute înciripa o armată înfricoșată și dacă Slovaci, Ruteni, Sârbii și cu toată siguranța și Românii spre peirea lor nu vor mai suporta jugul maghiar, atunci cine se va lupta

în locul Maghiarilor? Din 320.160 de creștini, 30 de mii sunt Slovaci, 12 mii Români și aproape 98 de mii Germani. Unde este deci masa colosală, dacă Jidanii nu sunt numerați la Unguri?”

3/15 MAIU.

SÂRBĂRI.

Tinerimea română a sărbătorit în diferite ocazii aniversarea zilei de 3/15 Maiu, cum în Cluj, Cernăuți, Graz, Viena etc. Dăm azi raport despre sărbătura din Graz.

În Graz.

Tinerimea română din Graz având în sinul ei reprezentanții fraților din Viena, Leoben etc. au sărbătorit aniversarea zilei, în care s'au formulat pretenziunile și drepturile poporului nostru în sfânta *evangelie* a cauzei românești.

Tocmai în străinătate, unde așa zicând suntem afară din sfera fărâdelegilor — avem sfânta datorită a nu ne trece cu vederea nici o pagină din cartea glorioasă a noastră trecut.

În chipul acesta departe de părinții și frații din patrie — dar' cu sufletul totdeauna deștept, tinerimea română din străinătate în anul acesta a știut să dea importanța cuvenită zilei memorabile a deșteptării noastre naționale.

Întreaga sărbătoare s'a ținut în apropierea Graului — la „*Maria Trost*”.

Președintele ocazional, dl *Valer Popescu* la 3 ore p.m. deschide ședința cu un salut la adresa reprezentanților amintiți mai sus și a mulți st. doamne *Mathey* cu fiica, cari au grăbit asemenea să aibă o zi românească împreună cu fiii îndepărtați dela vatra lor părintească.

După salutul de deschidere se dă cuvântul dlui *G. Novacovici*, care în liniștite generale face istoricul zilei de 3/15 Maiu și apoi aseamănă tinerimea dela 48 cu cea de azi — și în *conformitate cu spiritul românesc dela 48*, conchide la datorințele ce le are tinerimea, terminând cu un apel la adresa celor prezenți, ca fiecare în cercul său să propage respectul față de tot ce-î românesc și cu deosebire să generalizeze cultul momentelor noastre sfinte.

A urmat apoi cântecul „*Deșteaptă-te Române*”, și în însuflețirea generală se ridică dl *Eugen Tarangul*, care în cuvinte pătrunzătoare aduce la cunoștință: *prigonirea tricolorului român în Bucovina* și cetind unele pasaje din broșura dlui *Berariu*, în care se dovedește dreptul istoric ce-l avem la acest tricolor, împarte între cei prezenți această broșură.

Dlul Tarangul — la adresa fraților din Bucovina — i se răspunde și se propune o adresă apărătorului tricolorului, care se primește între vii aprobări.

Tot în programa oficială s'a declarat poezii potrivite în cadrul însemnătății zilei de 3/15 Maiu ca: *În opresor*, „*Cântec barbar*” și altele.

Cu acestea dl președinte închide partea oficială și dă cuvântul dlui *Pometescu*, medicinist, care ține un discurs

vernantă engleză și pentru serviciul ei propriu are o camerieră din Marsilia, ceea-ce apoi nu-î face mare folos întru însușirea pronunțării corecte a limbii franceze.

Îți poți închipui, că îmbărbătată de tractarea cruțătoare a tatii, mi-am repetat des visele la Adilah. Fiindcă fratele meu are oficiu la curte și astfel adese-ori m'a lăsat singură cu ea, în scurt timp relațiunile între noi au devenit intime.

Fiește, i-am vorbit de tine; ea te cunoaște, și te iubeste, și astfel acum suntem trei în alianța prieteniei noastre. Visele în acest locaș intim sunt totdeauna eveniment îmbucurător pentru noi. Alți radiază de bucurie, când reîntorcându-se acasă mă află la ei cu soția sa. Conversează foarte plăcut și ne povestește toate clevețele dela curte, ceea-ce noi ascultăm cu veselă curiositate. Este în firea lui ceva extraordinar de copilăresc, și Adilah deși știe că soțul ei o adoară, totuși dă pe supărata și pe jaluza, când el o necăjește uneori cu triumfurile câștigate în lumea frumoaselor.

(Va urma).

FOIȚA „TRIBUNEI”.

MIRIAM.

— Roman —

de

Jacques Vincent.

(Urmare).

Între mititica mea mamă mașteră și între mine e încă tot mare prietinie; într-o privință însă trebuie să mă apăr contra ei, anume să nu-mi răpească prea mult timp cu manierele ei copilăroase. Deși mi-e adictă sinceră, totuși nu am asupra ei nici o influință și s'armana nici o va fi nici-când altceva, decât o pășerică dragălașă.

Eșim des la preumblare cu trăsura și scopul excursiunilor noastre e totdeauna Subrah, acest „le tour du lac” al Cairului. Aici se arată în întreaga ei splendoare eleganța trăsurilor și toalețelor, aici e centrul de convenire pentru colonia europeană, pentru soțiali și pentru damele de haină.

Subrah e câmpul de războiu, unde pele două tabere dușmane, Egiptul

vechiu și cel de acum, își dau luptele. Chiar și în prezentarea esterioră a adevărului celor două partide contrastul e așa de mare, încât această apariție îmi bătuase la ochi chiar și înainte de esplanada Saidei.

Aderentele partidului conservativ se acoper din creștet până în tălpi în habarului lor de mătășă neagră, fața, mâinile lor nu li-le poate vedea nimenea, și perdelele trăsurilor lor sunt lăstate jos amăsura regulilor. Damele civilizate însă poartă saviul turcesc numai aruncat a lene pe umeri, ca să le poată fi văzute toaletele parisienne; în loc de palărie au un adevărat joujou de dantele și flori; mâinile înmănușate și-le întind cochet în trăsura, ale cărei obloane nu sunt acoperite, așa că fie-cine poate vedea pe cocoana. Suruglii și lacheii sunt îmbrăcați englezește.

Aceste dame ale partidului progresist numai prin „yachma” se deosebesc de surorile lor europene, o pânzătură cam ca voalul, sub care o nămie le e mai ascunsă față decât sub voal.

Chiar și sunetul lor se așină la distanță respectabilă, ca și-cum n'ar fi de nici o lipă acl. Femeile acestea semi-arabe, aceste semi-parisiene leagă prietinie cu străinele, pe cari în butul disprețului lor față de ghiauri le malmu-

tesc în toate. De aci provine apoi, că se salută, își dau mâna, iscodesc clevețe și intrigi de tot felul; toate însă sub mantaua prieteniei, cu a cărei puțină însemnată sunt în curat toate dintre ele.

Dragălașa Saïda m'a însoțit la o vizită făcută surorii mele Farideh, de unde m'am reîntors acasă cu impresii foarte plăcute. Farideh e conducătoarea partidului progresist; e bizară și escentrică până la ridicol, dar' în genere e o ființă bună de inimă, care cu toate că se arată a fi de o fire crudă și ne-cruțătoare, totuși nu e capabilă să facă cuiva rău nici cât un fir de păr.

E soția unui Turc, trăndav și tru-pește și sufletește: locuște la mijlocul străzii principale într'un palat pompos, nou, care cu cele câteva ferestre zebrelate abia se deosebește de casele europene. Un arhitect italian e iscoditorul acestei intrupări de gust rău, ear' Farideh și-ar arangiat locuința în stil pur francez.

Mobilele și chiar și covoarele sunt de origine direct din Faubourg St. Antoine; în fiecare unghiet ouă cu aparat musical, ori clavire de construcție artistică.

Farideh iubeste sgomotul. Singură ea, cu părerile ei, dă destul ma-

terial cronice scandalose; e una dintre personalitățile dătătoare de ton ale țării.

Toată ziua se perondează la ea oaspeții; la ea acasă însă interesul conversațiunilor nu se învârt în jurul analimelor (cântărețele) ori ghavazi-elor (dansatoarele), ca în celelalte haremurii; nu... aci acțiunile Cairului își petrec asupra balului dat la viceregele și nu desprețuiesc nici-decum discuțiile asupra celei mai noue mode parisiane.

Soarelele ei sunt de veste în întreagă țeară; anul trecut a dat chiar și ront de model englez, și fiindcă — de sine înțeles — bărbaiți nu puteau avea intrare, i'a venit ideea bizară de a-și îmbrăca în haine bărbătești pe cele mai mari solave ale ei; purtau frac negru și cravată albă acești pseudo-cavaleri, cari dădeau damelor brațul; o instructoră de dans le inițiasse înainte în arta cuadrilului.

Drept că au satisfăcut în chip foarte god datorințelor lor de cavaleri, dar' ideea fusese negreșit originală și a avut mare succes; o întreagă lună nu se vorbea în Cair despre altceva.

Ca să-î dau despre Farideh o icoană completă trebuie să mai amintesc, că băieșilor le dă educație prin o gu-

la adresa femeilor române și în special aduce cuvinte pline de mândrie națională domnei Mathey și fiicei sale.

La aceasta doamna Mathey într-o curăntare avântă și puternică în espreșia sentimentului iubirii de neam, între înfulețite aplauze spune, că femeia română asemenea își știe datoria națională, și atunci când glasul nevoilor o chiamă e alături cu bărbai și frații, formând completul corp de luptă.

Frații din Viena prin graiul dlor Barbu și Procopovici răspund la cuvintele premerse în termeni plini de entuziasm, desaproabă pesimismul acelor tineri, cari au început să se descurajeze înainte de vreme, fără de a fi făcut ceva în lupta națională.

Nu vorbe, nu proteste, deserte, ci fapte mari în chestiuni mari să se facă și pildile la aceste fapte sunt gravate în glorioasa aureolă a zilei de 3/15 Maiu.

După aceste cuvinte de un adevăr neresturnabil, se întonează încă odată „Deșteaptă-te Române”, cântarea îi urmează rind pe rind cântările noastre naționale, dând întregii petreceri caracterul național.

Astfel s'a sărbătorit în Graz aniversarea zilei, în care s'au întâmpnat cele mai mari manifestări politice ale vieții noastre românești din trecut. *Gene.*

PRESA.

„Unitatea”.

„Unitatea” din Blaj scrie în nrul său ultim următorul articol aniversar:

Să ne aducem aminte de marea zi a deșteptării noastre naționale.

Să ne reîmprospetăm în minte și în inimă faptul cel mai înălțător, ce ni-l arată istoria politică a poporului nostru în decursul veacului al 19-lea. Marea adunare națională ținută la Blaj, pe „Câmpul libertății”, este culmea evoluției istorice dintr-un secol a poporului nostru.

Măreață prin felul, cum a fost pregătită și cum a decurs, măreață prin înălțimea și curățenia principiilor, de care a fost călăuzită și pe care le-a proclamat cu solemnitate religioasă înaintea lui Dumnezeu și a lumii întregi, măreață chiar și prin efectele ei, cari au pus temelie largă dezvoltării de mai târziu, — adunarea celor 40.000 de Români pe „Câmpul libertății”, rămâne și azi încă fenomenul cel mai admirabil al vieții noastre politice și morale.

Cade-se deci cu adevărat, ca în tot anul măcar odată să ne gândim cu de-a-dinsul la această mare manifestare a voinței poporului nostru și meditam asupra energiei și însușirilor celor ce au realizat-o, să luăm dela ei pildă de energie și însușiri pentru cauza publică națională a poporului nostru.

Să ne aducem aminte de înținerimea zelosă și învâpăiată de cele mai alese sentimente altruiste; să ne aducem aminte de exemplul înțeleptelor arhitecților, cari și-au dat mâna frățescă spre a da un bun exemplu fiilor lor credincioși, frați de un sânge și de o limbă. Și să admirăm dorul acela svăpăiat după libertate, de care au dat dovezi celele, mile și sutele de mii de iobagi, cari de sub jugul sclăviei s'au ridicat deodată la conștiința de cetățeni și de sub poruncile umilitoare și insultătoare ale unor stăpânitori fără inimă s'au scos cu hotărâre spre a se grupa în jurul stindardelor naționale și a se pune sub eomanda conducătorilor firești din neamul lor ești, pe cari cu dragoste și încredere abnegată i-au urmat.

Să ne aducem aminte de toate acestea mai ales astăzi, când manifestarea vieții noastre de popor constă de sine s'a redus în măsură așa de mare. Dacă ideile, ce la 1848 străbătuseră lumea, au scuturat jugul iobăgiei rușinoase, apoi durere, ca astăzi suntem cuprinși de o indolență tândaloasă cu atât mai rușinoasă, cu cât ea este efluxul unei inerții naționale. Nu ne gândim atâtea la adunări și conferențe, pentru că sistemul păcătos de guvernare, menținut chiar și în era poreclită a „legii, dreptului și dreptății”, — ne-a răpit și cel mai prețios drept proclamat la 1848: dreptul liberei întruniri. Ne gândim însă la multe simptome, cari dovedesc totală nepăsare și lipsă de interes față de cele mai importante ideale ale existenței noastre ca națiune. Un spirit materialist a luat locul entuziasmului altruist al generațiunii dela 48, a cărui căldură înviorătoare se resimțea până mai anii trecuți.

Trebue să ne reamintim titanicele eforturi și luptele părintilor nostri de acum 58 ani, mai ales în zilele acestea posomorite, când dat ne este să vedem, că nici chiar cei chemați a cultiva apiritul național, nu mai sărbătoresc, cum s'arcurven, aniversarul sărbătorii istorice a neamului, ziua de 3/15 Maiu 1848; d'apoi ce se mai ziceam atunci de restul „inteligenților”, cari se preocupă mai mult — dacă nu exclusiv — de treburile, decât de treburi politice, mai mult de chestiuni private, decât de cauzele comune ale bisericii, școlii, culturii și înaintării naționale.

Cade-se să accentuăm și să relevăm principiile mari naționale, cari formează condiția sine qua non a existenței noastre: iubirea de neam, lege, patrie și moșie, mai ales acum, când de pe cate-drele universităților se propagă nihilis-

mul politic și religios, ear' din partea puterii de stat zilnic se fac încercări noi și atacuri noi spre a ne șgudi credința în aceste măntuitorie principii.

Noi ținem cu tărie la religie și la naționalitate; la biserică și la neam. În sufletul nostru aceste două categorii de idei și sentimente se contopesc într-o perfectă armonie, completându-se și perfecționându-se reciproc.

Suntem chiar mândri, că biserica noastră a fost nu numai scutul limbii și naționalității, ci chiar pregătitoarea deșteptării noastre naționale, care s'a început la 1700, s'a manifestat la 1848, dar mai este încă mult de muncit, ca să se desăvârșească deplin.

Nu este o coincidență întâmplătoare, ci un fapt elocvent grăitor, împrejurarea, că fiii bisericii noastre crescui în Roma au propagat principiile naționale, cari au preparat terenul adunării din „Câmpul libertății”; că clericii Blajului au fost cei mai zeloși campioni ai deșteptării, al cărei imn „La înțonat Andreu Mureșan”, și a cărei primă manifestare s'a făcut chiar la Blaj, metropola bisericii noastre.

Noi considerăm ca o moștenire legitimă din moștrămoși toate principiile de morală și politică, ce sunt legate de 15 Maiu 1848, și considerăm ca o datorință sfântă pentru noi, nu numai a păstra, ci și a propaga toate aceste principii. Împlinindu-ne această datorință nu facem alta decât mărturisim iubirea de biserică și neam, ce încălzește inimile noastre întotdeauna, cu deosebire însă la aniversarul marelui zi de 15 Maiu 1848.

Pentru tricolor.

Deva, 18 Maiu n.

Precum se știe, căpitanul de poliție din Hunedoara la 17 Iulie 1900 a tras în cercetare și a judecat pe d-nii: Constantin Dima la 15 zile arest și 200 coroane pedeapsă eventual 10 zile arest; pe dl Francisc Hossu-Longin, Alexandru Dima și Ioan Scurtu la câte 10 zile arest și câte 100 coroane pedeapsă, eventual câte 5 zile arest; pe Daniel Biega, Nicolae Popescu, Albert Schuster și Nicolae Macrea la câte 5 zile arest și 50 coroane pedeapsă, eventual câte 3 zile arest.

Afară de aceste pedepse s'a mai decis, ca privitor la dl Francisc Hossu-Longin sentența ridicată la valoarea de drept să se transpună camerei advocațiale pentru a fi tras la răspundere și acolo. Ear' pentru pedeapsa și pe oale disciplinară a dlui Ioan Scurtu, sentența să se comunice cu senatul universității din Oluj.

Viceșpanul comitatului Hunedoarei a întărit sentența primă, pe motivul, că folosirea insigniilor românești, ca toate insigniile străine, vatămă integritatea teritorială a statului (az ăllam terület fen-hatoságát sérti) ori din ce motive s'ar folosi acelea.

În contra acestei sentențe dl Francisc Hossu-Longin a înaintat un apel de următorul cuprins:

Stimate dle căpitan de poliție!

În cauza tricolorului român, por-nită în contra noastră, nefiind mulțumit nici cu sentența forului al doilea, fac următorul

APEL.

Apelata dată contra sentenței forului prim, am motivat-o numai scurt, căci adevărul spunând, procedura por-nită contra noastră o ținam nu numai lipsită de ori-ce basă și ilegală, ba nici nu am luat-o în serioasă, de oare-ce nu mi-am putut închipui, ca într-un stat zis constituțional și în numele ăntăului funcționar administrativ, o sentență, ca cea a forului prim, să se aproabe, ba încă cu o nouă și atât de ridicolă motivare să se dea în vileag. Si eată că m'am înșelat, căci protonotarul comitatului Hunedoarei, în locul viceșpanului, nu numai că se identifică cu vederile d-voastre, ci ca nu cumva un căpitan de poliție să-l într-oacă în patriotism, vrea să se arete ca unul, care cu mare vitejie apără și supremația teritorială a statului (probabil a celui maghiar).

Ei, apoi dacă am ajuns până aici, la tot cazul trebue să-mi motivez și eu punctul meu de vedere.

După-cum sunt informat, căpitanul de poliție din Hunedoara, la instigările unor preinși patrioți maghiari vestiți, D-zeu știe de unde năpădiți între noi, ear' de altă parte pe baza unor tainice și făcarnice șoptiri, pornește cercetare în contra mea și a soților mei pe motiv, că într-o zi ne-a văzut în Hunedoara pe stradă și în ospătarie purtând tricolor străin.

Și ca să pedepsească această faptă îndrăznească și grozavă, comisă în contra statului, a înșenat o investigație și pertractare cu mare alai, și apoi așa ungurește (magyarosan) ne-a pedepsit cu închisoare polițială, pedeapsă în bani și spese, și fiindcă eu aș fi cel mai mare daco-român, decide și transpunerea actelor la camera advocațională, — te-

miri că nu m'a deținut la moment, — după-cum i'a pus în prospect la unul dintre apărătorii acușărilor (Drului Aurel Vlad).

Și polițaiul cuminte, baza procedurii și a sentenței sale o scoate cu oiește din ordinațiunea ministrului reg. de interne ddto 24 Noemvrie 1885 Nr. 62.693, care în cazul de față să potrivește ca mazărea în părete.

Din punct de vedere maghiar sentențele forului prim și al doilea, aduse contra noastră, și motivarea patriotică a lor, posibil ar avé ceva înțeles, din punct de vedere însă al legii, dreptului și dreptății niciodată, pentru-că:

Faptul ce ni-se atribuie nu poate forma transgresiune, de oare ce nu există nici lege, dar' nici ordinațiune ministerială, care să statorască hotărâri, cari anume ar fi colocele „străine” în țeara noastră?

E drept, că sunt ordinațiuni ministeriale, cari opresc folosirea colorilor și însemnelor „străine” și dispun pedepșirea acolora, dar' aceste ordinațiuni având alt scop, nu se pot aplica la cazul de față.

Dieta din Budapesta până în ziua de azi nu a adus o astfel de lege și ministrii maghiari de-așemenea nu au statorit, cu precisiune, — cari ar fi în patria noastră colorile și însemnele „străine”. Pentru aceasta nici noi, nici forurile, cari au adus sentența ofensătoare nu suntem de vină, și dacă în astfel de casuri, se aduc totuși sentințe vătămătoare, — acelea nu se pot considera decât de rancori politice absurde.

Că sentințele forului prim, al doilea nu au nici o basă de lege, drept și dreptate, se vede și de acolo, că fapta ce ni-se atribuie și substratul pericolului de stat ce s'ar cuprinde în aceea, nu se pot scoate la iveală și așa nici probabilitatea vinei nu se poate documenta; ci judecătorii noștri pentru a-și liniști oarecum conștiința, se acață de niște ordinațiuni ministeriale fără de nici un rost, — care altcum de mult au fost reduse prin Dr. Edvi Ilyés și alți distinși juriști, la adevărata lor valoare.

O astfel de procedură nu poate servi nici spre lauda căpitanului de poliție, nici a protonotarului comitatens, — dar' nici spre cinstea dlui viceșpan ascuns la spatele amândurora, de unde cu atâtea vitejie țintește asupra noastră; căci în ziua de azi se așteaptă cu drept și dela unul și dela altul și mai cu daosebire dela cel din urmă, că atunci, când aduc sentențe atât de grave, și că cea de față, să o motiveze conform legii, dreptului și dreptății sau cel puțin să o aducă în consonanță cu principiile minții sănătoase, ear' nu să o bazeze pe motive, cari și în ziare sunt ridicole, căci în ziua de azi nimic nu se poate subtrage de sub judecata opiniei publice.

Ear' dacă astfel de sentențe se aduc sub presiuni de simțăminte politice, să nu uităm, că situațiunile politice sunt schimbătoare și ori-ce politică neghioabă cu timpul se răsbund amar.

Dar' întreb: Oare ce primejdie e pentru stat, dacă noi, fie din ori-ce motiv, am purtat însemnele tricolorului român?

Sau doară din aceasta s'ar pute concluda, că și noi conspirăm, ca aceia, cari glorioasa dinastie au declarat-o de detronată, — au adus forțe străine în țeară, au conspirat și conspiră în și afară de patrie?!

Sau doar' pentru purtarea acolor colorii se vor înmulți datoriile cele monstruoase ale statului, se vor clătina temelii justiției sau își vor perde apetitul și se vor revolta în simțămintele lor „patriotice” cățiva renegați Slovaci sau Jidani, sau știe D-zeu ce fel de venituri, avansați la gradul de „Unguri de cinci pițule”?

Sau doar' așa de înfricoșate sunt colorile românești, încât să tremure de frica lor, atât căpitanul de poliție, cât și primul oficial al comitatului și de spaimă să fie silii la alarma întreg comitatului?

Domnilor! Viteji frați Maghiari!

De ce această frică și de ce vete-meji și spăimântări, cu deosebire d-voastră, cari trăiți în mijlocul unui ocean de Români, bei bucurări de bunăstare, rang și comoditate, și sunteți împărțășiți de atâtea cinste, că nu vi-s'a mișcat nici unuia nici măcar un fir de păr din cap?

Și mă rog ce pericol vedeți oare în tricolorul român? Doar' știți, că atât noi, cât și antecesorii noștri, precum și ai d-voastre, l-au purtat și folosit, ear' treutul nu se poate ascunde de ar fi ori-și-câtă putere concentrată în mâinile d-voastre.

Sau credeți, că prin astfel de proceduri necălite veți face ceva serviciu grandios națiunii maghiare, ear' pe noi, cari ne alipim cu trup cu suflet de națiunea noastră ne veți întrica cu tem-niță și pedepse și ne veți maghiarisa? Nu, nici odată!...

Vedeți, dle căpitan de poliție, că o astfel de sentență unfilată și goală nici nu se poate lua la critică serioasă, după-ce nu corespunde nici legii, nici dreptului nici dreptății, nici măcar mintii sănătoase.

Chiar pentru aceea ar fi timpul suprem să rugați odată autoritățile superioare, ca în loc de a arunca odiul tot-

deauna pe mici subalterni, să aibă mai bine curajul a aduce o astfel de lege, sau a oada o astfel de ordinațiune, pe b-sa căreia să se poată aduce o sentență temeinică fără de a fi nevoiți să roșiți la pronunțarea a ceea.

Și până-când dară se va pute înțemeia viațul stat unitar maghiar — zău zău, — de veți aduce sentențe cât de puternice, cu tricolorul român ve veți întâlni încă de multe ori!!!!

Și acum să auzim pe marele magistrul al legii, dreptului și dreptății!!

cu stimă
Francisc Hossu-Longin,
advocat.

În urma acestui apel și a celui dat de dl Aurel Vlad, ministrul reg. de interne a adus următoarea sentență:

Ministrul reg. de interne Nr. 778/901, comitatului Hunedoarei în Deva.

Sentența viceșpanului de datul 5 Noemvrie 1900 nr. 338, prin care se aproabă sentența căpitanului de poliție din Hunedoara în privința penalității și calificațiunii se aproabă cu atât mai virtos, că art. de lege XXI. ex. 1848 în locurile publice și la adunări conșede singur folosirea tricolorului maghiar, și a emblemei țării, ear' ordinațiunea ministrului de sub nrul 26.559 ex. 6 Iulie 1878 pe baza art. de lege XXI. din 1848 interzice ori-ce insignii străine, folosească-se acelea la ori-și-ce ocaziune și sub ori-și-ce pretext, considerând însă, că împrejurări agravante, cari ar motiva aplicarea unei pedepse atât de mari, nu subversează, partea sentenței, prin care se croește pedeapsa, se modifică și cu aplicarea § 11 din art. de lege XL. din 1879.

Constantin Dima se pedepsește cu 3 zile carcer, cari se pot rescumpăra cu 50 de coroane și 50 de coroane pedeapsă sau la cas de nesolvire la zile arest.

Francisc Hossu-Longin, Alexandru Dima și Ioan Scurtu se pedepșesc cu câte 2 zile arest, ce se pot rescumpăra cu câte 35 coroane, și 35 coroane pedeapsă, cari la cas de nesolvire se strămută în arest de 2-2 zile.

Daniel Biega, Nicolae Popescu, Albert Schuster și Nicolae Macrea se pedepșesc cu câte 1 zi de arest, care se poate rescumpăra cu 20 coroane, și cu 20 coroane pedeapsă, ce la cas de nesolvire se poate rescumpăra cu câte 1 zi arest.

Despre ce comitatul Hunedoarei pentru mai departe urmare se încunoștințează. Budapesta la 18 Martie 1901. Pentru ministrul Dr. Selley, consilier.

Astfel statul unitar maghiar, cu câteva coroane s'a mântuit și acum suntem luminați al dracului, cari sunt „in-signiile străine” în patria noastră.

Serecanul.

Cronica zilei.

Sibiu, 20 Maiu n. 1901.

Casa „fundațiunii Gojdu”. Reprezentanta „fundațiunii Gojdu” întrunită zilele acestea la Budapesta a adus con-clusă definitiv în afacerea zidirii din nou a caselor din Király-utoza 13, care formează proprietatea „fundațiunii”. Apro-bându-se planurile de clădire, s'au încheiat contractele cu întreprinzătorii, așa că imediat se poată începe clădirea. Amintim, că pentru casa aceasta au fost preliminate ca spese 1.200.000 cor. Conform contractelor încheiate suma spel-selor s'a redus la 1.017.000 cor.

O sedință festivă a societății „Transilvania”. Veterana societate „Transilvania”, care se poate numi decana societă-ților noastre culturale, de oare-ce a fost înființată în anul 1867, mai de cătră aceiași bărbai cari au pus bazele Ate-neului român, a Academiei române și a Societății pentru învățatura poporului român, a sărbătorit în ziua de 6 Maiu v. în sedința festivă, oferirea medaliei bă-tute în onoarea dlui Al. Lupășcu, fostul ei casier, membru fondator, vicepreșe-dinte și actual președinte de onoare, care, printr-un serviciu gratuit de 33 de ani neîntrerupți, a adus acestei Socie-tăți serviciile cele mai devotate și ro-ditoare.

Societatea Transilvania, care dis-pune actualmente de un capital de 230.000 lei, a cheltuit până acuma peste 314.000 lei în burse, subvențiuni și ajutoare, pen-tru tineri români lipsiți de mijloace din provinciile Daciei.

Școală de stat în Blaj. Ziarul „Közérdek” din Aiud scrie, că ministrul de culte a încuviințat suma de 62800 cor. pentru edificarea unei școle de stat în Blaj.

Hymen. Ilie Popa și Elena Moga anunță cununia lor, ce se va celebra în 13/26 Maiu, la 4 ore p. m., în biserica mare gr-or. din Seliște.

Coroană eternă. Dl Moise Moșoiu, proprietar din Tohanul nou, în vecinica amintire a decedatei sale fiice Aneta, în loc de cunună peritoare pe mormânt, a dăruit „Reuniunii femeilor române din Bran” 5 coroane. Pentru aceasta faptă nobilă reuniunea își exprimă deosebita sa mulțumită jalicului donator. Letiția Stoica, președintă.

Directorul fund. Șulutane e con-vocat pe ziua de 1 Iunie n. Cu o zi înainte e chemată comisiunea pentru re-vederea rațiunilor fundațiunii.

Regele George în România. În cercurile politice din București se vor-bește, că regele George al Greciei va visita în vara aceasta pe Regele Ro-mâniei la palatul de vară din Sinaia.

Regina Draga. Nu de prima-dată se întâmplă, că evenimentele familiare din conacul regal din Belgrad se atrag asupra lor atențiunea lumii întregi. Cele mai diferite șvonuri s'au lătit zilele ace-astea în jurul reginei Draga, despre care se credea, că în curând se dăruiască Serbiei un prinț moștenitor de tron. S'au chomat la Belgrad medicii ruși St-gireff și Gubaroff, apoi Wertheim din Viena și Cantacuzino din Bucu-rești.

Toți au căzut de acord și au con-statat, că la Draga nu este vorba nici de gressesse d' terme, nici de gressesse avancée, precum afirmase în Septemvrie anul trecut medicul francez Caulet. Pre-supunerea acestuia însă a fost provocată prin im-pri-jurarea, că totalitatea simptom-elor cari s'au arătat la regina Draga, erau de așa, încât ușor s'a putut crede, că ea este într-adevăr în stare binecuvântată. Simptomele au fost îndestulătoare, ca să facă și pe regina și pe cei din jurul ei să creadă aceasta. Inter-esant este, că un cas analog s'a ivit în-ainte cu 12 ani și la regina Elisabeta a României.

Pe baza constatării medicilor, cor-pul diplomatic din Belgrad a fost în-științat, că nu este de așteptat naștere din partea reginei Draga.

Astfel senzația dela Belgrad începe a se potoli. Regele Alexandru este de sigur foarte mahnit, că scumpele sale speranțe s'au împrăștiat în vânt. Dar' din punct de vedere politic tot scandalul nu va avé urmări grave. S'a ade-verit, că regina Draga a fost de bună credință, n'a voit să se seducă bărbat-ul. Deci nu poate fi vorba nici de divorț în familia regală și încă nici de abdicarea regelui Alexandru, precum anunța zilele trecute „N. Fr. Pr.” din Viena.

Doi așezăminte folositoare în Cichindeal. Ieri în 19 Maiu n. a ținut comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”. În comuna Cichindeal (ceroul Noorich) o întrunire agricolă. La întrunire Reu-niunea a fost reprezentată prin presiden-tul Demetriu Comșa, secretarul Victor Tordășianu și prin domni Dr. Vasile Dan, avocat și Pompiliu Dan, profe-sor și publicist. Economii noștri din Cichindeal, însușiți de vorbirele calde ținute asupra însemnătății „Tovărășilor agricole” și a „Insofirlor de credit să-sești sistem Railfaism” hotărâre au luat de a înființa asemenea așezăminte și acolo. La ambe instituțiunile s'au în-scris un însemnat număr de proprietari. Raport special urmează.

Demisie. Cum suntem informați, Rev. D. preposit I. M. Moldovan, și-a dat demisie de presidential „Asociațiunii” din cauza de morb și multe ocupațiuni. Regretăm acest pas al dlui preposit și sperăm, că revenind asupra lui, va ră-mâne și pe mai departe în fruntea „Aso-ciațiunii”.

„Contact român maghiar”. M. g. prelinde a și din cercuri foarte bine informate, că de un timp încoace s'au schimbat mai multe scrisori între de-putați din parlamentul român și cel ma-ghiar, al căror scop este propagarea ideei, ca deputații români să viziteze pe „colegii” lor maghiari la Budapesta, ear' deputații maghiari să-i cerceoteze pe Români la București. În timpul acesta se vor înprăstia neînțelegerile ex-istente și se vor lega relațiuni mai în-time între cele două state. Ungurii încep să vadă, că e bine și e delapsă să stea cu Români de vorbă. E întrebarea însă, dacă deocamdată îi vor ține Români vrednicii de a sta cu ei de vorbă.

Studentii pedepsiți. Cetim în „A. k.”: „Cel-ce apără crucea astăzi în Ungaria este pedepsit. Conducătorul principal al mișcării pentru cruce, Kőpödy Dező, este eliminat din partea senatu-lui universitar pentru totdeauna dela uni-versitate. Cosmopolitul profesor Pickler a triumfat și asupra creștinismului un-guresc. Alți doi studenți iuristi (Ulain și Tóth) s'nt eschiși pentru un semestru dela universitate, ear' cinci au primit dogatoriul din partea rectorului. Provo-cătorul Kornfeld Moricz, pe care l-au bătut Toth și cialați, au scăpat cu mult mai simplu. Doară el este — Maghiar! — Mai multe sute de studenți creștini au deschis o petiție către Vlasios pen-tru ușurarea pedepșii lui Kőpödy.

„Magyar Szó” și contele Tisza István. Ziarul lui Báffy a publicat un articol de fond plin de atacuri per-sonale în contra deputatului conte Tisza Istvá, pentru ținuta acestuia față de proiectul despre incompatibilitate. Con-tele a provocat din cauza aceasta pe re-dactorul responsabil al lui „M. Szó”, Secundanții acestuia însă declară, că

mandantul lor a criticat numai procedura politică a lui Tisza, fără să-și stingă și persoana lui, ear' dar' totuși scrierile redactorului Pályi ar fi astfel interpretate, el își exprimă părerea sa de rău. Secundanții conțelul s'au declarat mulțumiți cu declarațiile acestora și luându-se protocol, afacerea s'a tranșat astfel pe cale cavalerască.

O convorbire cu un personaj din suita regelui Greciei. Ziarul »Cronica» din București publică dela trimisul său special din Abbazia următoarea telegramă cu datul de 15 Maiu:

»Aseară am avut onoarea să pot obține o presă interesantă convorbire cu un înalt personaj din anturajul regelui Greciei.

La prima mea vorbă fui întâmpinat de acel personaj cu următoarele cuvinte:

— Dacă ai venit să mă interviezi, știu că n'am să-ți spun nimic, dar' absolut nimic despre politică. În schimb pot să-ți dau toate amănuntele privitoare la modul cum am făcut călătoria dela Patras până aci. Drumul a fost superb. În apropierea Bosforului ivindu-se o furtună pe Marea-Neagră, M. Sa regina Olga a fost nevoită să se oprească la Bujukdere etc.

— Vă mulțumesc călduros pentru aceste informații, adăogai eu, dar' vă rog să-mi permiteți o observațiune: eu văd că presa franceză atacă Grecia din cauza întrevederii Regilor George și Carol.

— Se poate, — dar' vezi că nu putem mulțumi pe toată lumea. Nouă ne pare bine de minunați impresii ce a produs această întrevedere în Italia, cu care avem mari interese economice, și aceste interese ne preocupă în primul rând.

Să credeți, că și eu în România se poate ajunge la o înțelegere serioasă și temeinică.

— Dar' n'a transpirat nimic asupra obiectului convorbirii? Îndrăzni eu să mai întreb. Și personajul răspunde:

— Fără să fi transpirat ceva, toți banulii mei cu discuțiile au fost asupra mijloacelor de a face să înceteze antagonismul dintre elementele române și elin din Macedonia.

O ațare politică poate permite celor două state momente de reculegere pentru a eși din greșita situațiune financiară și trebuie să se eșe cât mai repede, căci prea ne-au înghesuit Bulgarii.

Vieța socială.

Serată literară-musicală în Budapesta.

— 17 Maiu n.

Comitetului societății »Petru Maior», în frunte cu președintele ei, dl. V. Păcală, i-se cuvine o laudă bine meritată: activității lui este a se mulțumi, că la concertul, ce s'a dat aici ieri în 16 l. c. au luat parte puteri adevărate artistice și că P. S. Sa metropolitul Meșianu și episcopii Popea și Goldiș, voinți să-și arete interesul față de viața socială a Românilor din Budapesta, au apărut în sala de concert și au ascultat până la sfârșit toate prestațiunile. După ce dl. V. Păcală a accentuat în puține cuvinte însemnătatea acestei serate, concertul se începu cu: »Senin și furtună» de I. Vorobchievici, cântat de corul societății.

Pe lângă educația manofă musicală a membrilor, — predarea a fost cam brută, — totuși am putut observa, că dirigentul corului dl. D. Domide, și-a dat toată silința, să susțină cu punctele corului echilibrul față de celelalte puncte din program, cari au câștigat repede și hotărât admirația publicului.

Dl. D. Stoica a cetit »Despre doină», o temă potrivit aleasă pe lângă celelalte puncte din program.

Priviri uimite se ațintesc asupra unui copil de 7 ani, care se așeza la pian, *Desideriu Lenghel*. Cu conștiința și verva unui artist obișnuit deja cu publicul a executat »Rondo» de Beethoven. Tehnica neobișnuită la vârsta aceasta, claritatea, variația și finețea în executare au făcut, ca deja după primul punct prin public să se audă profeții privitor la viitorul acestui geniu musical. Acestea au fost întârâte, când băiatul execută compoziția-i proprie »Poveste», care deși lasă să se simtă influența clasicilor, este o vădită dovadă a extraordinarului său talent de compozițiune.

D-șoara V. Opris a executat la violină »Serenada» de Hubay și »Silenka» de Wieniawsky. În școala bună a dlui Hubay a ajuns să învingă deja greutăți tehnice mai neobișnuite, se înțeleagă, în ce constă o executare artistică și cu timpul va deveni o virtuoză bună. Îndeosebi dibăcia-i tehnică a stors aplauze și la insistența publicului a executat încă »Scènes de la Csarda» de Hubay, vocec se afirm, că fără sentimentul, ce l-ar fi putut împrumuta acestei compozițiuni un violinist ungur.

În d-șoara M. Ruva publicul a recunoscut o diletanță bună; eu cred, că nu poate deocamdată arăta calități, cari se găsesc la muzicanții de profesiune, însă cu un studiu mai amănunțit și profund o va duce la frumoase rezultate.

A urmat debutul dlui Șincai. Școala bună și entuziasmul, cu care cultivă musica aduc o sine, ca să putem surprinde în jocu-i de violină accente, cari tradează pe omul născut pentru muzică. După »Legenda» de Wieniawski, dl. Șincai a dat glas unor cântece populare românești (Ciobanul etc.), cari sunară ca contrapond față de »Scènes de Csarda».

Aproape aceeași am putut spune și despre Dim. Domide, I. Săndru și N.

Seregi, cari sub conducerea dlui Șincai au executat în quartett »Lied ohne Worte» de Bocherini, lasând de dorit un ensemblu mai unitar, o observare, care se face din când în când chiar și unor quartette renumite, cu deosebirea, că aceste din urmă o merită mai puțin decât cei patru dintâi.

Între aplauzele publicului apărură pe podiu d-șoara *Clotilda Oltean*. În sfârșit o cântăreață! D-șoara Oltean a cântat o arie din »Les noces de Jeannette», operă de Massé. Vocea de coloratură a d-șoarei Oltean, mare, sonoră, în aceeași măsură însă și tainică, dulce pretinde bina ca loc de manifestare. A dovedit-o aceasta pe lângă concertul de azi și concertele date de academia de muzică de aici, la cari cântăreața și-a câștigat deja o astfel de popularitate, încât totdeauna își termină piesa în mijlocul unor aplauze insuflete. Și cu tot dreptul, când înțelegerea ideii poetice ascunsă în motivele musicale și predarea poetică corăspunzătoare ideii fiind secretul acela, care răpește publicul în entuziasm — când zic, acest secret îl posedă d-șoara Oltean; ca să vrăjească cu el, îi rămân încă 3—4 ani de studii și de praxă. Și se fi cântat din această arie numai ael singur motiv, care înșeală fantasia ascultătorului în fund de păduri, unde se aude din tufișuri tănuite glas de priveghitoare. D-șoara Oltean ar merita între cântărețe numele acestei paseri. Ceea-ce îi dorim pentru viitor este să înmulțească numărul acestora, cari vestesc în toată străinătatea talentele artistice ale Românilor. Pe lângă arie a mai cântat »Mai am un singur dor», de Șorban și »Sânt Țigancă». Aplauzele, cari le-au urmat pare că voiau să zică, că publicul a așteptat anume cântece românești.

Concertul s'a terminat cu »Cântec sicilian», de C. Porumbescu și »Vino lele», de L. Vidu, cântat de corul societății. Eată încă un monument înălțat din entuziasmul pentru artă al unor inimi tinere! Ce fericiți voi, cari ve puteți jertfi toată puterea de viață acestei curate arte!!

În pauză a vorbit dl. Păcală pentru domni Gall și Moosonyi, patronii seratei; dl. Gall răspunde ținând un discurs pentru tinerime; în sfârșit domnul Stoica vorbi pentru d-șoarele, cari au luat parte activă la concert.

Publicul se îndepărtă din sala de dans abia pe la ivirea zorilor. Z.

PARTEA LITERARĂ.

Originea cuvântului valah.

De

Dr. Dimitrie Magdu.

(Urmare).

Popoarele cele mai însemnate din Italia-proprie, din al căror element etnic și lingvistic s'a format naționalitatea și limba Romanilor, au fost următoarele: 1. Latini. 2. Volsci. 3. Samniti, cari sânt renăscuți din Sabini. 4. Umbrii. 5. Oscii. 6. Picenii. 7. Etrurii, de al căror neam se țin Tusci. 8. Fren-tanii. 9. Aequarii. 10. Marsii. 11. Senonii. 12. Paeligni. În sfârșit 13. Falisci.

Ne reflectând asupra triburilor de popoare din Italia-superioară și a celor din Italia inferioară, ne mărginim a constata la acest loc, ceea-ce s'a mai zis și este indeobște cunoscut, că limba Romanilor se împărțea: I. în limba latină clasică sau purificată, care se mai numea și gramatica și II. în limba rustică Romană.

Aceasta l. rust. rom. bifurca însă după osebite timpuri și împrejurări în mai multe ramuri, din câte era anume alcătuit arborele genealogic al poporului Roman.

Nu putea fi vorba de o singură limbă rustică rom., ci precum se vede la început de mai puțin, mai târziu de mai multe, cari toate deopotrivă au contribuit cu elementul lor lingvistic, la compoziția limbii latine purificate; care, și ea cu timpul în urma acestor afluenți s'a dezvoltat, ajungând în scrierile lui Cicero, Q. Horatius flaccus s. a. la o perfecțiune, la care nici o limbă nu mai ajunsese și nici credem că va mai ajunge vre-odată.

Motivul acesta îl găsim în împrejurarea, că popoarele cucerite din leagănul Italiei, ascundeau în sinul lor o comoră nesecată de motiuni înalte, pe cari limba clasică le absorbea cu neșău în organismul său, precum și, de altă parte, că aceasta se ferea ca de foc, de înțrurire periculoasă dezvoltării frumosului ei corp lingvistic.

Aceasta îmbogățire a limbii latine, s'a produs în cea mai mare parte după formațiunea etnică a poporului Roman, prin procesul asimilațiunii lingvistice în mod sporadic dar neîntreput.

Așa ne spune Varro-Lib. 19 de rerum humanarum: că cuvântul »mult» din vocabularul limbii, nu e latin ci Sabin.

»Multae vocabulum, nom Latinum, sed Sabinum est, idque ad meam memoriam man-

sit in Linqua Samnitium, qui sunt a Sabini nati.

Ce treabă ar fi avut Varro să ne spună că cuvântul mult nu a încurs în mod direct ci s'a străcurat mai târziu în organismul limbii latine, dacă această limbă ar fi fost artificială, meșteșugită?!

(Va urma).

MAI NOU.

PROCESELE »TRIBUNEI».

— Telegramă part. a »Tribunei».

Cluj, 20 Maiu n. la 11 ore 30 m.

Aci la orele 8 s'a început pertractarea proceselor »Tribunei». Curtea s'a constituit; preșident bar. Szentkereszty. Procuror Dr. Jeney. Apărător vrednicul avocat Cassiu Maniu. Redactorul A. Baltes numește pe autorii articolelor învinuți. Tribunalul refuză urmărirea acestora, intrând prescripția. Sustine acuza contra lui Baltes. Apărarea înșinuă nulitate.

Iustitie ne mai pomenită. Față de pertractare se arată interes deosebit. Este present public mare românesc. Pertractarea continuă.

SENTENȚĂ.

Cluj, 2 ore 40 m. p. m.

Sentența s'a publicat acum.

Baltes e osândit la un an și trei luni temniță de stat și una mie una sută coroane amendă în bani. S'a dat recurs de nulitate.

De Wett.

Generalul De Wett a bătut la Martsburg trupele engleze. Englezii au avut 11 morți, 23 răniți și 42 prizonieri.

Puterea lumescă a Papei.

În ședința din 18 Maiu a camerei belgiene majoritatea clericală a prezentat un proiect pentru restituirea puterii lumesci a Papei. Radicalii și socialiștii au provocat din cauza aceasta un mare scandal în cameră.

Povețe despre stîrpirea peronosporei și gîrgăritelor de viile.

Cum e timpul, în care proprietarii se îndeletnicesc cu lucrarea viilor și cum în unele părți s'a ivit și acum peronospora atât de stricăcioasă viilor, ținem a fi de datorița noastră să atragem luarea aminte a tovarășilor noastre sgricole și peste tot a viierilor asupra peronosporei și să dăm povețe cum ar trebui urmat în aplicarea mijloacelor de stîrpire.

După-cum se știe, cu numele de peronospora se înșeamă boala atât de primejdioasă, care bîntuie în măsură din ce în ce mai mult înținsă viile noastre și amenință roadele lor cu nimicire uneori deservită.

Peronospora e datorită unor bureți mititei (mucegai), cari începînd din Maiu se ivesc în formă de pete alburii mai ales pe dosul frunzelor (foilor), cum și pe mlădițe, flori și chiar pe struguri. Pe latură deasupra a frunzelor apar un fel de pete gălburii, mai târziu rugini. Însă nu umflăte nici rotunde. Pe latură din jos (dos) frunzele molipsite apar ca și-când ar fi atinse de brumă sau presărate cu zahăr măcinat.

Contra peronosporei se recomandă ca mijloc foarte bun și ieftin stropirea cu un amestec lichid din apă, peatră vînetă (vitriol de aramă) și var ars.

La 100 litre apă se adaugă 1, 1½, sau cel mult 2 chilogram peatră vînetă și tot atîta var ars. Deosebiră prin urmare amestecuri de 1, 1½, și 2% (la sută). Stropite fiind cu amestecul de 1½ sau chiar 2%, frunzele ivate acum la început s'ar pări din cauza frăgezii lor. Amestecul de 1½ și 2% se va aplica deci mai târziu, peste vară și de cu toamnă, când frunzele sînt desvoltate.

Peatră vînetă curată și deci potrivită se capătă în prăvăliile »Concordiei» din Sibiu, Făgăraș și Alba-Iulia.

Peatră se pisează mai întîiu, apoi se topește (disolvă) în puțină apă caldă — la 1 chilogram peatră vre-o 3 litre de apă — într'un vas de lut sau de lemn. Într'aceea se atînge varul ar

în cutare ciubăraș, punînd o cățătime de apă îndoit mai mare.

Laptele de var astfel dobîndit se străcură prin o sită deasă și se toarnă încetîșor, mestecînd bărbătește cu o bucată de lemn — în peatra topită (nici-decum întors, adică: peatra în var).

Liquidul astfel gătit poate fi păstrat pe mai târziu fără temere de a-și pierde tîrfa sa, este însă neapărat să se amestece bărbătește de câte-ori e a turna în tulumă; altcum rămân pe fundul vasului tocmai materiile trebuincioase contra peronosporei.

Stropirea însăși se împlinește cu ajutorul aparatului numit tulumă (proșca) de peronosporă, care împrăștie liquidul de cum nu s'ar putea mai mîerunt și deopotrivă.

În scopul isbutirii nu rămîne decât să urmăim întocmai povețelor ce urmează:

1. Stropirea să se îndeplinească cât mai apriat și întocmai la timpul cuvenit, dacă e să isbutească în deplin.

Stropirea dintîiu urmează a se face cât mai de timpuriu, prin Maiu, până a nu se fi răspîndit peronospora, la tot cazul mai înainte de înflorirea vițelor. Neapărat este a stropi de două-ori cel puțin sau și mai bine de 3—4 ori.

Stropirea a doua ar trebui făcută după înflorire, prin Iunie. Cu începere a lui August urmează stropirea a treia și cerînd trebuința prin Septembrie a patra.

Stropite ar trebui toate frunzele și celelalte părți verzi. Rîndurile viiei trebuie stropite de amîndouă laturile, așadar de două-ori.

2. Tulumă să nu se țină aproape de vițele de stropit. Liquidul să acopere frunzele cu picături cât mai deopotrivă și dese, de mărimea grăunțelor de păsat, sîmînînd a rouă mîeruntă. Picături mari, cari s'ar prelinge înspre marginea frunzelor, lasă goluri și astfel nu acutose frunzele în deplin. În urma stropirii frunzele să nu fie cu totul ude.

3. În viile aflătoare pe coaste piezișe stropirea să se facă mergînd din jos în sus și în întors.

Stropirea isbutește mai ales dacă se face seara sau dimineața pe timp uscat, liniștit și fiind cerul senin.

Nu este iertat a stropi pe timp ploios și mai ales când plouă. Dacă ploaia ar fi spălat frunzele deja stropite, se va stropi din nou.

5. Stropite ar trebui viile din întreg hotarul, cum și vițele din toate grădinile comunei, de oare-ce vițele cari ar fi rămas nelecuite, fie și mai pe alouere, ușor răspîndesc peronospora mai departe, amenințînd cu pustiire viile mai înainte sănătoase ori stropite.

Încă cu începere din anul 1898, așă știm, se pedepsesc cu asprime, amesurat statutului comitatens, toți cari nu și-ar fi împlinit datorița prescrișă contra peronosporei.

Așa fiind, primăriile comunale și vierii vor lucra înțelepțește, aplicînd contra peronosporei negreșit și din vreme stropirea descrisă atât de lesnicioasă, ieftină și de mare folos.

Rămîne să adaugem, că prin viile mai multor comune au dat năvală un fel de gîndaci verzi, numiți gîrgăritele viței, cari foarfecă tinerile mlădițe cu grămada. Cel mai îndemînat și sigur mijloc este a scutura, des de dimineață, aceste gîrgărite pe pînzături așternute jos. Urmează stringerea și arundarea gîrgăritelor în foc sau apă ferbinte.

Comitetul central al »Reuniunii române agricole din comitatul Sibiului».

Sibiu, 11 Maiu n. 1901.

Demetriu Comșa,

președinte.

Victor Tordășianu,

secretar.

Bibliografie.

Chestia autonomiei bisericei române unite, în șirul luptelor noastre pentru existența națională, de Lucian Boles. Tipografia »Minerva», București, 1900. Prețul cor. 1.50 De vînzare la librăriele românești. — Atragem atenția publicului nostru asupra acestui studiu din trecutul Românilor din Ungaria.

»Diplome maramureșene din sec. XIV. și XV.», adunate și comentate de Dr. Ioan Mihály de Apșa, avocat și prototies comitatens în Sighetul-Marmăției (M. Sziget). Tomul I., preț 10 cor.; format mare octav. În acest volum se cuprind un mare număr de diplome din secolii indicați, dintre cari 310 acum vîd lumina zilei pentru întîia dată. Recomandăm cu cea mai mare căldură acest prețios op în atențiunea nu numai a specialiștilor, dar' a tuturor

Românilor, cari se interesează să cunoască trecutul și relațiunile etno-și geografice ale romanticei Marmății. Aparatul științific, cu care ne prezintă dl. Dr. Mihály rezultatul muncii oșobitoare de scrutare a arhivelor, mănăstirilor, colecțiilor private etc. dovedește, că autorul dispune de largi cunoștințe istorice, și poate ajunge în rîndul primilor noștri istoriografi. Dr. Mihály va face un mare serviciu atît istoriei, cît și națiunii române, dacă continuînd cu eadrea și prelucrarea restului de documente, ce le are în posesiune, va da la o parte vîlul, ce acopere trecutul viteazului popor român din frumousul Maramureș. O astfel de întreprindere științifică merită spriginul întregului neam românesc.

— Opul se află de vînzare la autorul, dl. Dr. Ioan Mihály, în M. Sziget.

»Băncile de emisiune și circulațiune monetară, în special Banca națională română», de A. D. Damianof. — București, editura »Nouei Reviste Române». Prețul 1 leu 50 bani.

»Sîntem o țeară săracă sau bogată din punct de vedere economic?», de V. S. Moga, București. Institutul de arte grafice »Eminescu». 1901. Preț 50 bani.

In Panteon.

Cartea dlui Silvestru Moldovan cu titlul: *In Panteon. Mormintele mariilor nostri bărbați dela 1848/9*, a cărei apariție am anunțat-o zilele acestea, cuprinde 21 de schițe biografice ale următorilor bărbați mari de ai noștri: Simion Balint, G. Barițiu (cu medalia comemorativă bătută de Academia Română la jubileul de 80 ani al lui Barițiu), S. Bărnuțiu, I. Butean, N. Corcheș (învîgătorul dela Fântănele), P. Dobra, V. Fodor, Amos Frâncu, Simion Groza (preotul din Rovina), Avram Iancu (cu două portrete), Dionisie P. Marțian, Florian Micaș, Vasile Moldovan, Andrei Murșan (cu casa unde s'a născut), Alexandru Papiu Ilarian, Simion Prodan (preot în Măgina și vice-prefect în prefectura lui Iancu), Aron Pumnul, Andrei Șaguna, Nicolae Solomon (cu portret), Alexandru St. Șulțiu, Nicolae Vlăduț.

După aceste schițe sînt două adnexe, de cuprinsă valoros: *Lista legionarilor nostri dela 1848/9*, cari au luptat cu arma și ale căror nume se amintesc în scrieri și documente. La numele legionarilor sînt notițe despre lupte etc.

Al doilea adnex este: *Iancu și Vasvâry*, cuprinzînd descrierea luptei dela Fântănele și o tradiție despre Iancu.

Cartea dlui Moldovan ni-se prezintă foarte drăgălaș și atrăgător. Ea ne conduce în marele Panteon al Ardealului, dela moment la moment, scoțînd în relief meritele și rolul, ce-l au în trecutul nostru bărbați amintii și dînd inscripțiile dela morminte.

Cartea se află de vînzare la librăria noastră și costă 1 coroană. (Pentru România 1 leu 20 bani).

»Povestea priveghitoare», după »Îngîră-te-Mărgărite», de I. Manliu. Extras din publicațiunea »Lui Titu Maiorescu, Omagiu». București, stabilimentul grafic I. V. Sococ, str. Berzei nr. 59. Preț 25 bani.

Călătoriile patriarhului Macarie de Antiochia în țările române (1653—1658), tesă pentru licență în istorie, de Emilia Cioran. București, stabilimentul grafic I. V. Sococ.

»Familia», nr. 17, anul XXXVII. Sumarul: Logodnă strică, V. A. Urechii. — Perde-vară, G. Coșbuc. — Superstiții și credințe populare de S. Gheorghe, Ioan Dimitrescu. — Strigoaia, de K. E. Franzos. — De ce sîntem stîngaci? S. Nădejde. — Salon.

Sosii în Sibiu.

La 20 Maiu n. 1901.

Hotel »Imperatul Romanilor»: Jamborff, colonel, Barthold, subcolonel, din Brașov; Richard din Alba-Iulia, Biju din Capau, majori; Fodor din Mediaș, Tolnay din Deva, pretori-supremi; Simon, inginer din Sighișoara; Schiel, fabricant din Brașov; Hugo Zahar din München; Gyrfas, casar din Deva.

Hotel »Neurhner»: Anderka, proprietar din Biserica-alba; Reyman, căpitan de stab din Cluj; Weil, întreprinzător, Zimmermann, arhitect, din Arad.

Hotel »Mela»: Dr. Comșa, medic din Seliște; Tomp, măcelar din Rimnic; Filipovici, cancelist din Agnita; Konner, erolitor din Cincul-mare; Schleich, oficial din Budapesta; Mark, notar din Virarna; Dück cu fiica din Weidenbach, Kiss din Mureș-Osorhei, econom.

Hotel »Mihaiu»: Ardelean din Brașov; Orban, inginer din Deva; Fromhoffer, oficial, Lictig, volagior, din Budapesta.

Pentru redacție și editură reponsabili: Andrei Baltes, Proprietar. Pentru »Tipografia», societate pe acțiuni: Iosif Marechall.

Noutăți pentru domni.

Cravate, gulere, cămeși, manjete, mănuși, ploiere, batiste, ciorapi, bretele.

Noutăți pentru dame.

Camisoale moderne, bluze, pelerine, cordoane, umbrele și ploiere, mănuși, alături pentru dame, până la cele mai fine se capătă cu prețuri moderate în depositul meu bine asortat.

Iulius Wermescher,

Sibiu, Piața-mare — strada Cienădlei (colț).

[119] 8-10

Din editura „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei”

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip, broș, elegant. Un exemplar 80 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 18 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 6 bani.
6. Jocuri și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcișul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndărălnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstăm de mamă. Legendă populară din gherul Născudului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojona Născovă, tradusă din limba boacă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldărăș cu trei picioare. Poveste francească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gevrey. Un exemplar 16 bani.
19. Compoze. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un petitor îndărătnic. Novela de Björnsterne Björnson. Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Văntură-Teard. Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Săpătoroarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Crailului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoica. Din fanteziile lui Nicolae Goga. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vecinii. Din fanteziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgarăful. Comedie de Melière. Un exemplar 60 bani.
30. Lumee prostilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Născin-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei alensă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lezar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Rogeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonia Ghislan zoni. Un exemplar 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 8 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
43. Mica Fădă. De George Sand. Un exemplar 60 bani.
44. Rusalina păsărarul. Poveste de Nicolae Trămbiteanu. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Tradusă din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 80 bani.
47. O aută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poesii populare „Cântec bătrânești”. Din culegerile lui I. Pop Reteganul. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului» a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce i-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite, boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu
împărtășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ (Lecuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)
stând cu dinșii la sfat în serile lungi de iarnă.

De
Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiului.

Publicare de licitațiune.

Direcțiunea cassei de împrumut și păstrare „Mielul”, societate pe acții în Poiana, dă în întreprindere pe calea licitațiunii minuende, edificarea unei case de bancă.

Licitațiunea se va ține Luni, în 3 Iunie 1901 st. n. la 10 ore a. m., în biroul institutului. Oferte în scris încă se primesc.

Prețul strigării este cor. 9129.09. Licitanții au să depună vadiu 5% din prețul strigării.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitațiune se pot vedea în fiecare zi în biroul băncii.

Poiana, la 15 Maiu 1901.

[165] 2-2

Direcțiunea.

Colectați mărci postale folosite

din toate țările și de ori-ce sorte, chiar și de cele mai comune — pentru creșterea și instrucția băieților săraci, cari o să devină preoți. Suvenirii religioase frumoase, cu deosebire cruci, cununi, medale cu Sf. Antoniu și Domnul Isus Christos se împart din Praga. Informațiile și espedițiile se se adreseze la **Bureau Bethlehem, Bregenz** (Vorarlberg). [413] 21-25

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, cuprinzând unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 cor. 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani.

Cu preț redus.

Doi mari Metropoliti ai Românilor
Andrei bar. de Șaguna
și
Alexandru Sterea Științiu.

Portrete frumoase. —
Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.
Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de
Teodor Raica,
profesor de liceu.

Cuprinzând:

0 gramatică-parodie.
Veacul al XVI-lea.
Codrul frate cu Românul.
Monografia prepoziției „de”.
O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.
Prețul numai 1 cor. 50 bani.
Se poate procura dela

Librăria W. Krafft.

Cartea Stuparilor săteni

de
Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea
„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului.”

Prețul 70 bani plus portul postal

Reuntena agricolă prin edarea acestor cărți folositoare a umplut un gol adănc simțit la literatura stuparilor. Broșura este scrisă pe un frânt de învățător, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca preimă pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vînde la

Librăria W. Krafft.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Ilustrații românești!

Cărți postale

cu

ilustrații românești

„.....toate 'n tot
Framoase cât eu n'ci nu pot
Mai frumoase să'mi socot —
Cu mintea mea”.

peste 20 variante,

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

la

„Tipografia”,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcel nr. 16.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

„Foaia Poporului”,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului”

ese în fiecare Duminică, în format enart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată abona această foaie

„Foaia Poporului”

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeara a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Horia și Ianuș, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Val-a-Murăgului, apoi
Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce intrădever se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primăria amabilă pe care o merită.”

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.

Din editura „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	—80
Aluașiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul »Societății de cumpătare»	1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	—24
Trifoiul	—20
Costan T., Aur, novela	—30
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	—30
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.60
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.40
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	—20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	—40
Reprive din Paradoxe sociologice	—40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	—10
Russu-Șirianu I., Moara din vale, 8 novele	1.40
Simion T., Păcate Domnești, novela orig.	—60
Simu R., Monografia comunei Orlat	—50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.